

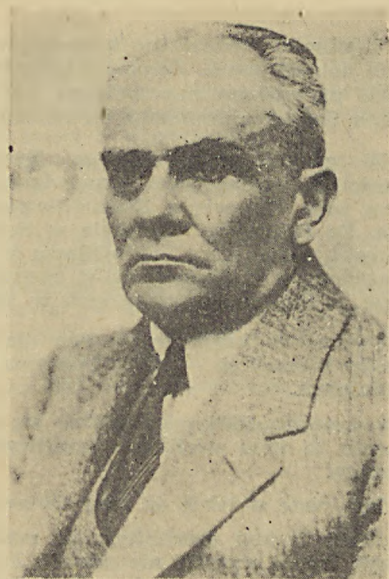
SUŁKOWSKI

PAŃSTWOWY TEATR IM. ST. ŻEROMSKIEGO * KIELCE - RADOM

(Ze zbiorów
Muzeum Świę-
tokrzyskiego

Fot: W. Koterski)

STEFAN ŻEROMSKI — NOTATKA BIOGRAFICZNA

W dniu 1 listopada 1864 roku w Strawczyźnie odległym dwanaście kilometrów od Kielc przyszedł na świat Stefan Żeromski. Ojciec jego Wincenty, zubożały dzierżawca często zmieniał miejsce pobytu, szukając zapewne korzystnych warunków egzystencji. Swe dzieciństwo i młodość spędził pisarz w Ciekotach, w sercu Gór Świętokrzyskich. Piękna przyroda jaka go otaczała wywarła głębokie niezatarte wrażenie. Dziesięcioletni chłopiec rozpoczyna naukę w kieleckim gimnazjum, w którym przebywał do roku 1886. Podczas pobytu w szkole stracił matkę, a w kilka lat potem ojca. Atmosferę Kielc, pobyt w szkole w okresie rusyfikacji, ciężkie chwile młodości, kiedy to trzeba było niejednokrotnie zarabiać na chleb, wszystko to Żeromski żywo odzwierciedlił w **DZIENNIKACH**.

Nie otrzymawszy matury wyjeżdża do Warszawy, by dalej kontynuować naukę w Wyższej Szkole Weterynaryjnej. Tu znów rozpoczynają się kłopoty finansowe i codzienna walka o byt. W roku 1887 S. Żeromski w swych Dziennikach pisze: „Nie mam grosza przy duszy i żadnego widoku na przyszłość. Więcej niż tydzień temu nie jadłem obiadu — gdybyż obiadu, nie miałem nic prócz herbaty i chleba!”

Trudności i codzienne kłopoty stały się na przeszkodzie dalszej nauce. Żeromski opuszcza Warszawę i zostaje prywatnym nauczycielem na dworach ziemiańskich Sandomierszczyzny i Podlasia.

W redakcji Warszawskiego Tygodnika, który zamieścił pierwsze jego opowiadanie, poznał przyszłą swą żonę Oktawię z Radziwillowiczów Rodkiewiczową. Po czteroletnim pobycie w Szwajcarii, gdzie Żeromski pełnił pracę bibliotekarza w Polskim Muzeum Narodowym w Rapperswyllu, powraca do kraju i pracuje w Bibliotece Zamojskich w Warszawie.

Powrót do kraju rozpoczyna dla pisarza łańcuch sukcesów literackich — autor pozbywa się kłopotów materialnych.

8 września 1899 roku urodził się syn Adam. Wydanie to było wielkim szczęśliwym przeżyciem dla pisarza.

Tak pisze w liście do żony Oktawii:

„Taki jestem szczęśliwy, że mamy syna, że tego język ludzki wyrazić nie potrafi. Zupełnie wierzyć mi się nie chce, żeby mnie mogło spotkać tak wielkie bezgraniczne szczęście“.

Już w Szwajcarii zetknął się pisarz z partią P.P.S. i jej ideologią. Dopiero jednak w kraju, głównie w latach 1899 — 1907, kontakty jego z P.P.S.-em zacieśniły się bardziej.

Nadchodzi rok 1905, wybucha Rewolucja, którą Żeromski przyjął z entuzjazmem. Pisarz nie rozumiał w pełni jej politycznego sensu, bowiem obracał się w kręgu ludzi związanych z P.P.S.-em — partią, która głosiła hasło niepodległości Polski, lecz nie doceniała rewolucji społecznej.

Rewolucja obudziła w Stefanie Żeromskim społecznika. Przebywa wówczas w Nałęczowie, zostaje prezesem Towarzystwa Szerzenia Oświaty „Światło“, organizuje w Nałęczowie ochronkę, Szkołę Ludową, kursy dla analfabetów, Robotniczy Uniwersytet Niedzielny i teatr amatorski. Występuje publicznie, przemawia na wiecech i zebraniach: w Nałęczowie i w Lublinie. W owym okresie powstaje szereg utworów poświęconych Rewolucji, której był aktywnym uczestnikiem.

Upadek Rewolucji przeżył pisarz głęboko i w obawie przed policją carską opuszcza Królestwo, przebywa chwilowo w Zakopanem.

Rozpoczyna się dla pisarza okres niezwykle usilnej pracy twórczej. W życiu osobistym zachodzą zmiany. Zrodziło się nowe głębokie uczucie do młodej malarki Anny Zawadzkiej, która wkrótce została jego żoną.

Adaś, młody zdolny chłopiec, zapada coraz częściej na zdrowiu.

Gruźlica i choroba serca rozwija się szalenie szybko. Nie pomagają zabiegi lekarskie, troskliwa opieka i wyjazdy za granicę. Ostatnie swe dni spędził w Nałęczowie, w jego ukochanym domku, który kiedyś pisarz zbudował dla pracy i wypoczynku.

Wkrótce spada na Żeromskiego najstraszliwszy cios — 30 lipca 1918 roku w Nałęczowie umiera Adaś, tam też zostaje pochowany.

Dalsze lata pisarza, to lata pracy twórczej. Ostatni utwór Stefana Żeromskiego, to Puszcza Jodłowa, w którym artysta zwraca się do lat młodości i do ziemi, którą tak bardzo ukochał: „W uszach moich trwa szum twój — o lesie dzieciństwa i młodości — choć tyle już lat nie dano mi go słyszeć na jawie...“

Umiera 20 listopada 1925 roku w Warszawie.

Mgr Maria Czahorowska

CALENDARIUM TWÓRCZOŚCI ST. ŻEROMSKIEGO

Stefan Żeromski wielki artysta i społecznik należał do pisarzy niezwykle pracowitych i płodnych. Od chwili gdy sytuacja finansowa ustabilizowała się, prawie corocznie wychodzą jego pozycje z druku.

- 1895 Opowiadania — zbiory nowel: Doktor Piotr, Zmierzch, Zapomnienie, Siłaczka, Niedziela.
- 1895 Rozdziubią nas kruki i wrony — wydane w Galicji pod pseudonimem Maurycego Zycha. Tam bowiem Żeromski, nie był skrepowany względami cenzury. Tematyka Powstania Styczniowego, jego upadku i związanych z tym ucisk narodowy.
- 1898 Utwory powieściowe: Tabu, O żołnierzu tułaczcu, Cienie, Kara, Legenda o bracie leśnym, Promień. Pisarz, który żywo reagował na cierpienie ludzkie i nędzę, w realistyczny przejmujący sposób zobrazował życie ludzi.
- 1898 Grzech — pierwszy utwór sceniczny pisarza wysłany na Konkurs Kuriera Warszawskiego. Dramat zupełnie zapomniany i odnaleziony w roku 1950. Obrazuje tragedię Anny, którą ukochany porzucił, dla ożenku z bogatą panną.
- 1898 Syzyfowe prace — obraz z lat młodości pisarza — pobytu w kieleckim gimnazjum. W żywy i barwny sposób autor skreślił obraz życia młodzieży w trudnym okresie rusyfikacji.
- 1900 Ludzie bezdomni — przekrojowa powieść z życia różnych warstw społecznych. Akcja powieści toczy się w kilku miejscowościach: Warszawa, Cisy, Paryż. W powieści tej Żeromski ukazał się nie tylko jako świetny pisarz, ale jako i społecznik. Poczucie pojętego obowiązku, zmusza Judyńca do wyrzeczenia się szczęścia osobistego.
- 1904 Popioły — obraz narodu w epoce napoleońskiej. Wiele mistrzowskich scen wojennych. Losy żołnierzy polskich walczących u boku Napoleona. Życie społeczeństwa polskiego na przełomie XVIII i XIX wieku.
- 1905 Powieść o udalym Walgierzu — opowiadanie oparte na motywach zaczerpniętych ze średniowiecznej kroniki.
- 1905 Sen o szpadzie — utwór złożony w hołdzie Rewolucji 1905 roku.
- 1905 Echa leśne — utwór poświęcony Powstaniu 1863.
- 1906 Nagi bruk — proza poetycko publicystyczna poświęcona Rewolucji 1905 roku.
- 1907 Nokturn — wspomnienie Rewolucji i czterech rewolucjonistów Wielkiego Proletariatu.
- 1908 Słowo o Bandosie — protest przeciwko krzywdzie społecznej ludzi wsi.
- 1908 Dzieje grzechu — historia Ewy Pobratkańskiej, uwiedzionej dziewczyny i jej dalsze koleje życia.
- 1908 Duma o hetmanie — utwór tematycznie związany z wypadkami XVII wiecznymi. Obrona kraju przed Turkami. Bohaterska śmierć hetmana Stanisława Żółkiewskiego.
- 1909 Róża — dramat poświęcony Rewolucji 1905. Autor scharakteryzował różne warstwy społeczne, biorące w niej udział: robotników, entuzjastów Rewolucji i sceptyków.
- 1910 Sułkowski — dramat osnuty na tle epoki napoleońskiej. Dzieje chłopów polskich — żołnierzy Legionów Dąbrowskiego. Postać centralna adiutant Napoleona — Józef Sułkowski i jego losy.
- 1912 Wierna rzeka — powieść historyczna związana z wypadkami 1863. Powieść o kłęsce Powstania, opowiadanie o losach ранnego powstańca i kochającej go kobiety.
- 1912 Uroda życia — historia zrusyfikowanego oficera Piotra Rozłuckiego, który zrywa z przeszłością i poświęca się służbie dla narodu.
- 1916 Walka z szatanem — trylogia: Cz. I — Nawracanie Judasza, Cz. II — Zamieć, Cz. III — Charitas. — Dzieje Ryszarda Nienaskiego i Xeny. Rozprawa o nędzy ludzkiej, którą pisarz uważał za największe zło społeczne.
- 1918 Wisła — utwór liryczny omawiający piękno polskiej rzeki.
- 1919 O Adamie Żeromskim wspomnienia — życie synka Adasia, wspomnienia o pisarzach i ludziach, z którymi stykał się Żeromski.
- 1921 Ponad śnieg bielszym się stanę — dramat obrazujący losy Rudomskiego, który w walce o ukochaną kobietę dopuszcza się zbrodni. Połączenie motywów polityczno-społecznych.

- 1921 Biała rękawiczka — dramat, w którym Żeromski zobrazował życie ludzi z różnych warstw społecznych.
- 1922 Wiatr od morza — historia polskiego wybrzeża, od czasu misji chrześcijańskiej Św. Wojciecha do momentu założenia portu w Gdyni. Powieść, na którą autor otrzymał pierwszą w Polsce Państwową Nagrodę Literacką.
- 1923 Turoń — dramat osnuty na tle wypadków w Galicji w 1846 roku. Rzeź szlachty galicyjskiej sprowokowana przez austriackich agentów.
- 1924 Międzymorze — poetycka opowieść o historii półwyspu helskiego.
- 1924 Uciekła mi przepióreczka — główne postacie dramatu: profesor Przełęcki, kierownik szkoły Smugoń i jego żona Dorota. Przełęcki prowadzi na wsi pracę oświatową. Tam poznał Dorotę, którą pokochał, lecz dla ratowania szczęścia rodziny kompromituje się w oczach ukochanej kobiety, by ta w ten sposób wyrzekła się występnej miłości.
- 1925 Przedwiośnie — losy Cezarego Baryki, który przeżywa rozczarowanie po powrocie do kraju. Nie ma w Polsce tych domów ze szkła, jasnych i wesołych, w których szczęśliwie żyją ludzie. Dalsze jego dzieje, to udział w wojnie rosyjskiej, perypetie miłosne w Nawłoci, poznanie komunisty Lulka i przystąpienie Cezarego do grona tych ludzi.
- 1925 Puszcza Jedłowa — ostatni utwór pisarza, w którym zwraca się z tęsknotą i umiłowaniem, do swych rodzinnych, ukochanych Gór Świętokrzyskich.

Mgr Maria Czahorowska

STEFAN ŻEROMSKI — O SUŁKOWSKIM

Z listów do Oktawii Żeromskiej

2.VI.1909. „Dziś kupiłem kajet na Sułkowskiego. Masę tu książek przeczytałem, przewertowałem. Zdaje mi się, że piszę Popioły, bo znowu to wszystko trzeba było wziąć w głowę. Za to mocuję się teraz z nowym tym pomysłem, którym mam stanąć oko w oko z całym światłem. Czy znowu zgine?”

11.VI.1909. „Gdy wyjdzie książka, zamknę się jeszcze szczelniej w swym pokoju i zabiorę do Sułkowskiego, bo mam już wszystko przygotowane, ale brak jeszcze siły woli, żeby tak kolosalną rzecz, europejskie przedsięwzięcie zacząć”. „Gdybym mógł napisać Sułkowskiego. Zbliżam się tysiąc razy do stołu i cofam, bo nie czuję jeszcze siły, żeby się rzucić na tę szelejowską postać”.

2.X.1909. „Sułkowskiego napisałem dwa akty. Ten drugi w Wenecji, najtrudniejszy kończę. Wypadł dość dobrze i teraz dopiero rozumiem jaki trud podjąłem, zabierając się do tego dramatu.

Jeżeli go napiszę, będzie to fundamentalna moja praca. Trzeciego i czwartego aktu nie będę tu już pisał, gdyż one dzieją się w Paryżu, więc tam je trzeba pisać pod nowymi wrażeniami. (W wydrukowanej redakcji Sułkowskiego żaden akt nie rozgrywa się w Paryżu — przyp. wyd.). W każdym razie napisanie tego drugiego aktu dało mi możliwość zobaczenia całobrzemiej całości. Tyle do tego dramatu robiłem poszukiwań, szperań, zabiegów, że kiedy teraz czytam rezultat, zdumienie mnie bierze, że to jest właśnie, czego tak mozolnie szukałem. Cóż by to było, żebym te sceny zobaczył w teatrze....”

7.III.1910. Donosi Witkiewiczowski

„Ja skończyłem Sułkowskiego i przepisuję go od paru miesięcy. Zabrał mi rok czasu i kosztował masę pracy po bibliotekach i archiwach, szczególnie tu w Paryżu...”

PROJEKTY KOSTIUMÓW

JANA GOLKI I MARIANA GOSTYŃSKIEGO

STEFAN ŻEROMSKI

„SULKOWSKI”

TRAGEDIA

SULKOWSKI	—	adiutant Bonapartego	—	ANDRZEJ GŁOSKOWSKI
ZAWILEC	—	stary wiarus	—	TADEUSZ POKRZYWKO
OGNIEWSKI	—	żołnierz legii polskiej	—	JERZY WASIUCZYŃSKI
ZALESIAK	—	żołnierz legii polskiej	—	LESZEK SADZIKOWSKI
BOS	—	żołnierz legii polskiej	—	JÓZEF WIECZOREK
KOŁOMANŃSKI	—	żołnierz legii polskiej	—	ZENON JAKUBIEC
CHWAŁA	—	wartownik	—	KRZYSZTOF KUBICKI
HERKULES III d'Este	—	Książę Modeny	—	★ ★ ★
LUDWIK HRABIA	—	ambasador „króla Francji“	—	EDMUND BIERNACKI
d'ANTRAIGUES	—	wódz wojsk weneckich	—	KRZYSZTOF WIECZOREK
GENERAL CONDULMERO	—	doża wenecki	—	ZENON JAKUBIEC
MIKOŁAJ ERIZZO	—	prokurator Rzeczypospolitej	—	JÓZEF WIECZOREK
FRANCISZEK PESARO	—	Weneckiej	—	ADAM ROKOSSOWSKI
KAWALER MORDWINOW	—	ambasador Cesarza Rosji	—	LESZEK SADZIKOWSKI
KAWALER WORSLEY	—	ambasador Króla Anglii	—	ANDRZEJ GŁOSKOWSKI
DANIEL DELFINO	—	doża wenecki	—	TADEUSZ POKRZYWKO
AGNESE GONZAGA	—	księżniczka Mantui	—	KRZYSZTOF KUBICKI
SLUŻACY	—	wychowawca Herkulesa III	—	IRENA MAŁARCZYK
VENTURE	—	naukowiec francuski	—	HANNA ZIELIŃSKA
OFICER I	—	przyjaciel Sulkowskiego	—	★ ★ ★
OFICER II	—	adiutant gen. Dommartin	—	EDMUND KARASIŃSKI
NAPOLEON BONAPARTE	—	d-ca przybocznej straży	—	CZESŁAW JAGIELSKI
		Naczelnego Wodza	—	LESZEK SADZIKOWSKI
		wódz naczelny armii	—	ZENON JAKUBIEC
		francuskiej w Egipcie	—	JÓZEF WIECZOREK
		Żołnierze, sztab oficerski, służba dworska		

Scenografia:
Jan Golka
Marian Gostyński

Inscenizacja i reżyseria:
Zbigniew Stok

Muzyka:
Mirosław Niziurski

Asystent reżysera:
Jerzy Wasiuczyński

Premiera: STYCZEŃ 1962 R.

Dyrektor: CZESŁAW JAGIELSKI

TEATR POLSKI
 Warszawa ul. Karasia
 Pod dyрекcją L. SOLSKIEGO

Całkowicie 8 listopada 1917 r.

Pierwszy raz

SULKOWSKI

Teatr w Warszawie 8 listopada 1917 r.

Imię i Nazwisko	Wzrost	Waga	Barwa włosów	Barwa oczu	Wzrost	Waga	Barwa włosów	Barwa oczu
Janusziewicz	182	75	ciemny	niebieski	175	65	ciemny	niebieski
...

LICZBA WYSTĄPIENI	Imię	Nazwisko	Wzrost	Waga	Barwa włosów	Barwa oczu
1	Janusziewicz
2

Kasa Teatru Polskiego otwiera się w godz. 9.30 - 11.30 w dni powszednie i w godz. 9.30 - 12.30 w dni wolne i w święta

Wszystkie zamówienia dotyczące afiszów należy przesyłać do Dyrektora Teatru Polskiego

Początek **PUNKTUALNIE** o godzinie 7- wieczorem.
 Teatr otwiera się w godzinach 9.30 - 11.30 w dni powszednie i w godzinach 9.30 - 12.30 w dni wolne i w święta

CALENDARIUM PRZEDSTAWIEŃ „SULKOWSKIEGO”

Prapremiera „Sulkowskiego” odbyła się 8 listopada 1917 roku w Teatrze Polskim w Warszawie, w reżyserii Ludwika Solskiego. W rolach głównych wystąpili Karol Benda i Jan Kochanowicz (Sulkowski).

W kilka lat potem, dramat ten pojawia się na scenach wszystkich teatrów w Polsce, a nawet za granicą. Tak w sezonie 1917/18 — Teatr w Kijowie pod dyrekcją Franciszka Rychłowskiego, wystawił „Sulkowskiego” w reżyserii Juliusza Osterwy.

W rok potem Teatr Lwowski pod dyrekcją Michała Tarasiewicza inauguruje swój sezon „Sulkowskim”.

W 1921 roku „Sulkowskiego” wystawia Teatr w Toruniu, w reżyserii Franciszka Frączkowskiego.

W roku 1923 dramat ten pojawia się na scenach w wielu teatrach jak: w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w obsadzie: Juliusz Osterwa (Sulkowski), Ludwik Solksi (Herkules III), Osterwina — (Agnieszka G Gonzaga), w Teatrze im. Bogusławskiego, w reżyserii Juliusza Osterwy, w Teatrze poznańskim, i poraz pierwszy w Katowicach.

W roku następnym — 1924, dramat ten wystawia Teatr w Wilnie, a w sezonie 1925/26 — Teatr w Krakowie pod dyrekcją Trzczińskiego.

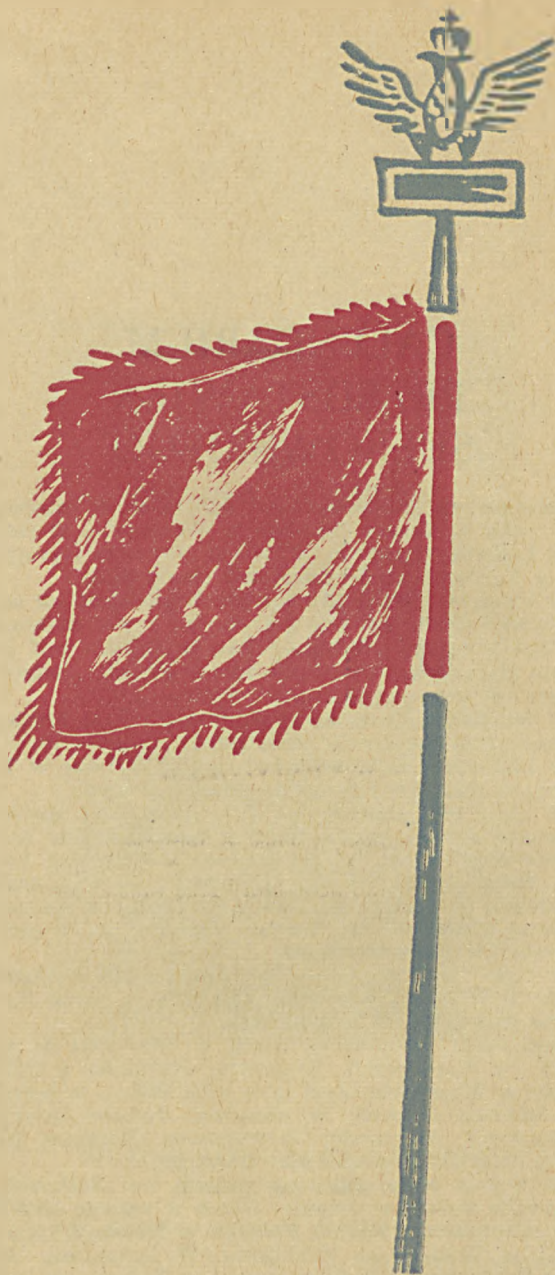
„Sulkowski” wznowiony został w roku 1934 w teatrach: w Katowicach, Krakowie, Poznaniu, a Teatr Polski w Warszawie czyni to w roku 1936 — w reżyserii Juliusza Osterwy w obsadzie: Juliusz Osterwa (Sulkowski), Aleksander Zelwerowicz (Herkules III), Irena Malkiewicz (Agnieszka Gonzaga).

Po wojnie poraz pierwszy pojawił się „Sulkowski” na scenie Teatru w Jeleniej Górze w sezonie 1945/46, a w rok potem w Teatrze Polskim w Bielsku i Cieszynie i w Teatrze we Wrocławiu. W listopadzie 1949 roku wystawiono „Sulkowskiego” w Kaliszu, w roku 1951 w Teatrze Narodowym w Warszawie. Ostatnio — bo w r. 1960 dramat „Sulkowskiego” wystawił Teatr im. J. Osterwy w Lublinie.

ZDJĘCIE AFISZA PRAPREMIERY „SULKOWSKIEGO”

(Ze zbiorów Muzeum Świątękrzyskiego)

Foto: W. Kosterski

JÓZEF SUŁKOWSKI

O „SUŁKOWSKIM”

Wśród bogatej twórczości Stefana Żeromskiego, czołowe pozycje stanowią utwory o tematyce historycznej. Cechą ich wspólną jest tło walk narodowo-wyzwoleńczych, obejmujące lata 1795—1863. Legiony, Epoka Napoleońska, Powstanie 1863 roku — to bagato rozpracowane i rozbudowane zagadnienia, które spotykamy na kartach: *Popiołów*, *O żołnierzu tułaczu*, *Wiernej Rzeki*, *Ech leśnych*, *Rozdziubią nas kruki i wrony*, i w *Sułkowskim*.

W czerwcu 1909 roku Stefan Żeromski rozpoczyna pracę nad *Sułkowskim*. W rok potem dramat wychodzi z druku. W *Sułkowskim* Żeromski wraca do ulubionego tematu walk narodowo-wyzwoleńczych i do idei posadnictwa wybranych ofiarnych jednostek. W tym przypadku jest nią Józef Sułkowski — młody, zdolny adiutant Napoleona. W twórczości Stefana Żeromskiego Sułkowski występuje poraz wtóry — pierwszy raz w *Popiołach* — gdzie jest szkolnym kolegą Księcia Gintułta.

Akcja dramatu toczy się na obczyźnie, omawia jednak sprawy narodowe — zagadnienie niepodległości Polski. Żołnierze, chłopci — Legioniści i tytułowy bohater, walczą o niepodległość ludów i własnej

Ojczyzny. Droga do wolnej Polski wiedzie poprzez wolność ludów.

Sułkowski marzy o sprawiedliwej, republikańskiej Polsce i takie snuje plany: „Powołam w duchu do obrony wszystkich synów Ojczyzny bez różnicy stanu i pochodzenia — ludzi od pług, żywicieli Kraju, wyrwę z jarzma, pokruszę pręgię stojące po wsiach mojego świata — narzucę surowy porządek zasady republikańskie, zasieję role nowym zbożem...”

Naczelna idea dramatu to: ocena Napoleona i analiza epoki napoleońskiej, w powiązaniu z polską walką wyzwolenczą. W dramacie tym Żeromski we właściwy sposób ujął ocenę Napoleona. Nie formułuje jej Sułkowski, nie z jego ust pada oskarżenie Napoleona, lecz ze strony feudałów włoskich — dostojników weneckich. Przed monarchistycznymi knowaniami Napoleona, ostrzega Sułkowskiego stary przyjaciel Venture, lecz on widzi nadal w osobie Napoleona, siewcę wolności i wielkiego geniusza wojennego. Tak powiada: „Uczę się geniuszu tego człowieka, od dawna, od pierwszej chwili, kiedy go zobaczył. Uczę się go...“ od pierwszej chwili, kiedy go zobaczył. Uczę się go...”

Na oskarżenie oligarchów weneckich i Antraignes'a tak odpowiada: „Gdyby w istocie zdradził świętą sprawę i wolę wyzwolonego ludu Francji — gdyby zamarzył o tym co prorokujesz, to wiedz, tajny dradco monarchów — że nie kto inny, tylko ja wydrę mu z rąk sceptrum, zerwę z czoła diadem, skruszę jedno i drugie i stanę sam na czele wojsk rewolucji, bo we mnie nie ma zdrady. Jak burza rzucę się na wszystkich mocodawców, pójdę przez Europę do Polski i wydrę ją z niewoli“.

W dramacie wypływa obraz chłopów — Legionistów Dąbrowskiego. Hasła niepodległości i wolności, w imię których walczyli Legioniści, w jaskrawy sposób odcinają się od zaborczych planów Napoleona.

Żołnierze w Sułkowskim, nie są już pańszczyźnianymi, przytłoczonymi chłopami — to ludzie, którzy formułują oskarżenie za klęski narodu — a mieści się ono w jednym dobitnym słowie — zdrada. Mimo, że Sułkowski rozciąga przed chłopami obraz wolnej Ojczyzny, nie wierzą oni i nie widzą właściwych dróg walki.

„Sułkowskiego” śmiało możemy nazwać dramatem z dziejów narodu — losy chłopów żołnierzy Legionów Dąbrowskiego i Sułkowskiego — to walka o wolność Polski poprzez wolność innych ludów.

Mgr Maria Czahorowska

JÓZEF SUŁKOWSKI

Główny bohater dramatu Stefana Żeromskiego, tytułowa jego postać, jest autentyczną i historyczną. Sułkowski urodził się w r. 1770, pochodził z rodziny arystokratycznej. Wiadomości o jego urodzeniu i pochodzeniu stanowią tajemnicę książęcej rodziny Sułkowskich. Pewne jest, że jako siedmioletni chłopiec zostaje wychowankim księcia Augusta Sułkowskiego, dzięki któremu otrzymał staranne wychowanie i wykształcenie. Już jako mały chłopiec wyróżniał się świetną pamięcią i zdolnościami.

Wraz z Sułkowskimi odbył podróż za granicę przebywał: we Francji, Włoszech, Flandrii, Holandii, Hiszpanii i Portugalii.

Mimo, że był wówczas młodym chłopcem, chciwie chłonał nowe wrażenia i obserwował panujące stosunki społeczne.

W listopadzie 1786 roku zostaje porucznikiem w pułku Działyńskiego. Sułkowski był czynnym obserwatorem obrad Sejmu Czteroletniego. Zabiera głos publiczny w broszurze: Ostatni głos obywatela polskiego, w której postuluje zrównanie stanów i zniesienie pańszczyzny. Bierze aktywny udział w kampanii 1792 r., walczy pod Zelwą i Krzemieniem, zdobywa Wirtuti Militari.

Utratę niepodległości przeboleł i wraz z falą emigrantów zawiedziony, rozczarowany podążył do Francji.

Na krótko powrócił do kraju, bierze udział w ostatnich walkach niepodległościowych, w których zostaje ranny.

W roku 1796 zostaje przydzielony do armii włoskiej Napoleona. W tym też roku, po bitwie pod Sangiorgio zostaje adiutantem Napoleona. Człowiek olbrzymich zdolności, ambicji, odwagi, szermierz wolności, bojownik o niepodległą Polskę. W 1798 roku bierze udział w wyprawie Napoleona do Egiptu. Zginął podczas buntu w Kairze 22 października 1798 roku.

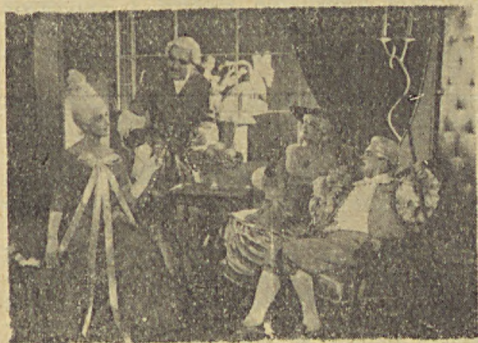
Mgr Maria Czahorowska

Na naszych scenach:

Nicola Manzari

„NASZE
KOCHANE
DZIATKI“

G. Zapolska — „SKIZ“

W przygotowaniu:

Leon Kruczkowski

„Pierwszy dzień
wolności“

Bertold Brecht

„Opera
za trzy grosze“

OBSŁUGA PRZEDSTAWIENIA

KIELCE

RADOM

SUFLER

Romualda Kamińska Eliza Krupska

BRYGADIER SCENY

Bolesław Pobocho Mieczysław Wulczyński

REKWIZYTOR

Jan Kubicki Stefan Sokółowski

ŚWIATŁO

Stefan Dudzic Mieczysław Stypiński

Edmund Pomarański Janusz Stolarski

KOSTIUMY WYKONANO POD KIERUNKIEM

Bronisławy Borowikowej

Kazimierza Szymańskiego

PRACE STOLARSKIE WYKONANO

POD KIERUNKIEM

Zbigniewa Karysia

Prace perukarskie — Władysława Kukułka

— Helena Matejska

RZEŻBA: Zygmunt Kaczor

Prace malarskie — Marian Sztuka

Prace modelarskie — Edward Morek

Prace tapicerskie — Jan Staniec

Kierownik techniczny — Piotr Wollenberg

Cena 3 zł

Wydawnictwo
Czytelnik